

**TAXIDERMIST
ADRIËNNE DE BOCK**

Een tweede leven

Het mag in eerste instantie misschien even afschrikken, maar het prepareren van een overleden dier, taxidermie genaamd, geeft juist een kans om het leven te vereeuwigen. Daar kwam Adriënnne de Bock zo'n vijf jaar geleden achter, waarna ze haar job als studieadviseur op Nyenrode opzegde om aan de slag te gaan als taxidermist. En daar heeft ze haar draai ruimschoots gevonden: van kobaltblauwe vlinders tot fluffige zijdehoentjes. Haar huis in Roermond is inmiddels een klein natuurmuseum, van waaruit ze in haar atelier aan huis opdrachten voor anderen aanneemt.

TEKST: CHRIS GIJZEN / FOTO'S: RAOUL LIMPENS

“

axidermie is het opzetten van dieren en het stopzetten van het rottingsproces”, vertelt Adriënne, terwijl ze een grote lijst met vlinders tevoorschijn haalt. Adriënne heeft deze blauwe Morpho Didius al geprepareerd in haar net nieuwe atelier. Op de grond eikenhouten

planken die niet allemaal even recht zijn, aan de muur een stalen schap met stolpen en een houten kast met preparatiemateriaal. De plek waar de Roermondse zich terug kan trekken en, naar eigen zeggen, bijna meditatief bezig kan zijn.

“Bij het prepareren van vlinders worden geen chemicaliën gebruikt”, legt Adriënne uit. Ze vervolgt: “Het is noodzakelijk ze eerst goed te hydrateren”. De vlinders gaan in een vochtig bakje met keukenpapier, totdat het lijfje en de spieren weer soepel genoeg zijn om ze op te kunnen zetten. De gevleugelde insecten gaan op een plankje met een gleufje in het midden. “Dan vouw ik de vleugels aan weerszijde omlaag en trek ze met een pincet naar de positie waarin ik ze wil hebben. Met behulp van naaldjes en spanstroken worden de vleugels gefixeerd. Dan moeten ze een paar dagen in die positie drogen.”

VLINDERFARMS

Een vaste hand lijkt een vereiste. “Vlinders zijn erg fragiel en er breekt wel eens een antenne af. Die komen dan in mijn privécollectie. Zonde om weg te gooien”, licht ze toe. Want, neem de blauwe Morpho als voorbeeld, deze vlinders komen niet bij ons voor. Ze worden gekweekt in speciale vlinderfarms in Zuidoost-Azië, Afrika en Zuid-Amerika. Daar komen ze ook in het wild voor. “Enerzijds om de wilde populatie en hun habitat in stand te houden, anderzijds genereert het een inkomstenbron voor lokale boeren. Een deel van de insecten gaat terug de natuur in en dode vlinders gaan onder andere naar musea, universiteiten en verzamelaars.”

GEEN GOOR WERKJE

Voor degenen met een zwakke maag: ga verder bij alinea 7. Voor de anderen, zo gaat Adriënne te werk bij vogels: “In feite doe ik ze het jasje uit. Ik maak met een scalpelmessje een incisie over het borstbeen naar beneden. Met handschoenen aan ga ik vervolgens tussen de huid en maak ik het lichaampje vrij”. De pootjes en vleugels worden doorgeknijpt. Het bot dat verder blijft zitten, blijft bewaard, maar het vlees gaat er af. “Dan is het jasje bijna helemaal uit, maar de nek en kop zitten nog vast. De oren worden doorgesneden en de oogjes worden zorgvuldig met mijn mesje verwijderd.” Het is dus geen goor werkje met ingewanden, aangezien Adriënne een intact lichaam over heeft waar alles in zit.

“EEN DEEL VAN DE INSECTEN GAAT TERUG DE NATUUR IN EN DODE VLINDERS GAAN ONDER ANDERE NAAR MUSEA, UNIVERSITEITEN EN VERZAMELAARS”

De binnenkant van het jasje wordt vervolgens schoongemaakt onder een borstelmachine. De huid wordt met een speciale vloeistof gelooid om deze te conserveren. De veerpennen moeten goed zichtbaar worden zodat de huid naar de juiste punten getrokken kan worden en de veren weer mooi vallen bij het opzetten. Het kunstlichaam, een soort schuim, wordt gebaseerd op het lichaampje dat bewaard is. “Je moet er heel geduldig voor zijn. Dat ben ik meestal wel, maar ik zal niet ontkennen dat het af en toe ook wel frustrerend is. Je wordt er uiteindelijk wel zen van: je bent uren aan een stuk bezig met dat vogeltje. Dat is heerlijk, iets meditatiefs.”

De oogkassen worden gevuld met klei, de kunstogen gaan erin en het jasje wordt om het modellijfje gevouwen. De vleugels en poten worden teruggezet met ijzerdraden. “Dan denk je dat je er bijna bent, maar dan begint het pas: het rangschikken van de veren. Die ga je veer voor veer weer helemaal recht leggen met een pincet.”

Deels privécollectie

“EEN MEREL OF EKSTER: IK STOND ER NOOIT BIJ STIL, MAAR HET IS ECHT PRACHTIG”

FASCINATIE

Luguber? “Nee, eigenlijk niet. Ik heb al van kleins af aan een fascinatie voor dieren. Natuurlijk, ik zie ze het liefst levend, maar je geeft iets dat dood is gegaan een tweede leven door het weer mooi in elkaar te zetten. In mijn geval houd ik er van om mijn huis er mee te decoreren. Ik woon eigenlijk in een klein natuurmuseum. Maar ik snap ook dat dit niet voor iedereen is. Ik krijg niet veel negatieve reacties, maar af en toe zijn mensen kritisch of hebben ze vragen. Het zijn ook vragen die gesteld mogen worden.”

“De natuur heeft het allemaal zelf gemaakt, en dat vind ik er ook zo leuk aan. Ik kijk nu ook heel anders naar alle vogeltjes die we hier in Nederland hebben. Een merel of ekster. Om voor mij zelf te spreken: ik stond er nooit zo bij stil, maar de bouw, anatomie en hoe ze bewegen; het is echt prachtig.”

FLUFFY KIP

Adriënne heeft zich onlangs toegespitst op zijdehoentjes. “Dat is eigenlijk per toeval. Ik had een dode kip van iemand gekregen en was nog niet bekend met het ras. Ik had ‘m gevild en gewassen en kwam aan bij het grote föhnmoment. Het leek alsof zijn veren explodeerden, want hij en werd helemaal fluffy. Wat is dit voor leuke kip, dacht ik direct. Ik heb er nu ook drie in de tuin, ik ben helemaal verliefd op zijdehoentjes. Ik heb er een hele reeks van gemaakt. Ze zijn fluffy, lief en leggen lekkere eitjes.”

Familie, vrienden en partnerlief: er zijn weinig mensen om Adriënne heen die geen vlinder of zijdehoentje van haar hebben. “Het is nou niet dat ik iedere verjaardag met een vlinder aan kom zetten, maar het is blijkbaar aanstekelijk. Sommigen hebben zelfs een hele collectie en mijn partner is er helemaal aan gewend om dode dieren in de vriezer te hebben. Tijdens mijn zwangerschap heeft hij zelfs een vogel gelooid die met spoed gevild moest worden, zodat ie terug de vriezer in kon. Hij vindt het ook echt fascinerend.”

ALTIJD IETS NIEUWS

De Roermondse taxidermist werkt met haar vlinders vaak in opdracht. “Stolpen, lijstjes, geboortecadeautjes; ik maak nooit twee keer hetzelfde. Elke opdracht pak ik aan als iets nieuws en begin ik weer vanaf scratch. Ik overleg altijd met de opdrachtgever: welke kleurwensen zijn er, veel of weinig vlinders, welk formaat en wat is het budget?”. De laatste tijd gaan de hoentjes ontzettend goed. “Volgers zien zo’n grote ‘fluffball’ op Instagram en zijn direct verkocht.”

“Ik ben heel erg pietje precies en perfectionistisch. Ik stop eigenlijk niet voordat ik tevreden ben. Dat is als je nog aan het leren bent natuurlijk soms wel lastig. Tijdens de cursus had ik iemand tegenover mij zitten die zei dat ik niet aanspreekbaar was tijdens het opzetten. Zo geconcentreerd, ze vond het helemaal niet gezellig. Dat is ook wel typisch Adriënne denk ik, dat ik er helemaal in duik.”

Benieuwd naar de hoentjes, vlinders of andere insecten en vogels die Adriënne opzet? Ze is te volgen via [adriennedebock.nl](https://www.adriennedebock.nl) of via haar gelijknamige Instagram. ■